

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Keskonnaminister
määrus
terviktekst
16.07.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 13.07.2023, 34

Metsa majandamise eeskiri

Vastu võetud 27.12.2006 nr 88

[RTL 2007, 2, 16](#)

jõustumine 12.01.2007

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
20.09.2007	RTL 2007, 75, 1299	01.10.2007
19.01.2009	RTL 2009, 11, 130	01.02.2009
26.03.2010	RTL 2010, 18, 316	12.04.2010
23.05.2013	RT I, 29.05.2013, 5	01.06.2013
21.02.2014	RT I, 26.02.2014, 13	01.03.2014, osaliselt 1.07.2014
28.08.2017	RT I, 30.08.2017, 17	02.09.2017
12.12.2017	RT I, 15.12.2017, 15	18.12.2017
31.03.2021	RT I, 06.04.2021, 3	09.04.2021
03.07.2023	RT I, 13.07.2023, 1	16.07.2023

Määrus kehtestatakse [metsaseaduse](#) § 24 lõigete 6, 7 ja 10; § 25 lõigete 3 ja 7; § 28 lõike 8¹; § 29 lõigete 3, 4¹, 5 ja 6; § 30 lõigete 3 ja 7; § 31 lõigete 3 ja 4; § 33; § 40 lõigete 4¹–7 ja 11 ning § 43 lõigete 3 ja 3¹ alusel.
[[RT I, 26.02.2014, 13](#)- jõust. 01.03.2014]

§ 1. Määruse reguleerimisala

Metsa majandamise eeskiri (edaspidi *eeskiri*) sätestab metsa raie, metsa uuendamise ja metsakaitse põhinõuded ning metsauuendus- ja metsakaitseeksporti tellimise ja tegemise korra, et tagada metsa majandamise jätkusuutlikkus ja metsamajanduse hea tava järgimine.
[[RT I, 26.02.2014, 13](#)- jõust. 01.03.2014]

§ 2. Kliimaministri volitatud isiku määramine

[[RT I, 13.07.2023, 1](#)- jõust. 16.07.2023]

Keskonnaamet on kliimaministri volitatud isik «Metsaseaduse» § 25 lõikete 5 ja 6 alusel metsa uuendamise võtete rakendamise ja metsa uuendamise tähtaja pikendamisel.
[[RT I, 13.07.2023, 1](#)- jõust. 16.07.2023]

§ 3. Lageraie

[[RT I, 26.02.2014, 13](#)- jõust. 01.03.2014]

(1) Lageraie on lubatud puistus, mille koosseisuga kaalutud esimese rinde keskmine vanus on võrdne või suurem puistu koosseisuga kaalutud esimese rinde keskmisest raievanusest.
[[RT I, 26.02.2014, 13](#)- jõust. 01.07.2014]

(1¹) Puistu esimese rinde keskmine vanus ja keskmine raievanus arvutatakse järgmiste valemitega:

$A = (\text{koef}_{P11}^2 * A_{P11} + \text{koef}_{P12}^2 * A_{P12} + \dots) / (\text{koef}_{P11}^2 + \text{koef}_{P12}^2 + \dots)$, kus

A
koef_{P1}
A_{P1}

Puistu koosseisuga kaalutud vanus
Puistuelemendi koosseisukordaja protsentides
Puistuelemendi vanus

$AK = (\text{koef}_{p11}^2 * Ak_{p11} + \text{koef}_{p12}^2 * Ak_{p12} + \dots) / (\text{koef}_{p11}^2 + \text{koef}_{p12}^2 + \dots)$, kus

AK
Ak_{pi}

Puistu koosseisuga kaalutud raievanus
Puistuelemendi (puuliigi) küpsusvanus

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.07.2014]

(1²) Raievanused puuliikide ja boniteediklasside viisi on järgmised:

Puuliik	Boniteediklass					
	1A	1	2	3	4	5; 5A
Harilik mänd	90	90	90	100	110	120
Harilik kuusk	60	70	80	90	90	90
Aru- ja sookask	60	60	70	70	70	70
Harilik haab	30	40	40	50	50	–
Sanglepp	60	60	60	60	60	60
Kõvad lehtpuud	90	90	100	110	120	130

[RT I, 30.08.2017, 17- jõust. 02.09.2017]

(2) Kui puistu enamuspuuliigiks on puuliik, mis ei ole nimetatud lõikes 1², on lageraie lubatud igas vanuses. Kui lõikes 1² nimetatud puuliik on puistuelemendiks, mis ei ole enamuspuuliik, siis kasutatakse selle puhul kaalutud küpsusvanuse leidmisel kokkuleppelist raievanust 30 aastat.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.07.2014]

(3) Noorema männi, kuuse, kase, sanglepa ja haava enamusega puistu lageraie on lubatud juhul, kui selle puistu enamuspuuliigi keskmine rinnasdiameeter on saavutanud vähemalt järgmise küpsusdiameetri:

Enamuspuuliik	Boniteediklass					
	1A	1	2	3	4	5; 5A
Harilik mänd	28	28	28	28	28	28
Harilik kuusk	26	26	26	26	26	26
Aru- ja sookask	26	26	24	22	18	16
Sanglepp	24	24	22	22	18	16
Harilik haab	20	20	18	18	18	18

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(3¹) Kui puistu esimese rinde enamuspuuliik on inventeerimisandmetes kirjeldatud rohkem kui ühe elemendina, arvutatakse enamuspuuliigi keskmine rinnasdiameeter valemiga:

$$\bar{d} = \sqrt{\frac{k_1^2 + k_2^2 + \dots + k_i^2}{\bar{d}_1^2 + \bar{d}_2^2 + \dots + \bar{d}_i^2}}, \text{ kus}$$

- puistu enamuspuuliigi keskmine rinnasdiameeter;
- enamuspuuliigi puistu elemendi koosseisukordaja protsentides;
- enamuspuuliigi puistuelemendi keskmine rinnasdiameeter.

[RT I, 30.08.2017, 17- jõust. 02.09.2017]

(4) [Kehtetu -RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(5) Lageraie on lubatud mis tahes vanusega või keskmise rinnasdiameetriga puistus kui selle esimese rinde täius on 40% või sellest väiksem.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

§ 4. Metsatüübid, kus turberaie on lubatud

[Kehtetu -RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.07.2014]

§ 5. Turberaie

(1) Turberaieid võib teha puistus, mille koosseisu põhjal kaalutud esimese rinde keskmine vanus on võrdne või suurem eeskirja § 3 lõikes 1² toodud puistu koosseisu põhjal kaalutud esimese rinde raievanusest või mis on saavutanud eeskirja § 3 lõikes 3 toodud keskmise rinnasdiameetri.

[RT I, 30.08.2017, 17- jõust. 02.09.2017]

(2) Aegjärksel raiel ei tohi raiega viia puistu esimese rinde täiust pärast esimest raiejärku madalamale kui 30%.

[RT I, 30.08.2017, 17- jõust. 02.09.2017]

(3) Häilraiel võib ühe hektari kohta sisse raiuda kuni viis häilu. Esimesel raiejärgul võib häilu läbimõõt olla kuni 40 m, teisel raiejärgul võib seda suurendada kuni 30 m ja kolmanda raiejärguga võib häiludevahelisel alal kõik puud raiuda. Sisseraiutavate häilude pindala pärast esimest raiejärku ei tohi olla suurem, kui 25% puistu pindalast.

(4) Veerraiel võib raiuda lageraie korras langi servast kuni metsa keskmise kõrguse laiuse riba. Lagedaks raiutud riba kõrval võib raiuda üksikpuid või häile puistu kõrguse laiuselt nii, et täius ei langeks alla 50%.

(5) Turberaie järgmise raiejärgu võib teha, kui raielangil kasvab eeskirja § 15 alusel sobivaks tunnistatud liigi järelkasvu elujõulisi vähemalt 0,3 m kõrguseid puid vähemalt 1000 ühe hektari kohta.

(6) Turberaie viimase raiejärgu võib teha, kui raielangil kasvab eeskirja § 15 alusel sobivaks tunnistatud liigi järelkasvu elujõulisi vähemalt 0,5 m kõrgusi puid vähemalt 1500 ühe hektari kohta.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.07.2014]

§ 6. Hooldusraied

(1) Valgustusraiet võib teha kõikides kuni 8-sentimeetrise keskmise rinnasdiameetriga puistutes, kus peapuuliigi valgusolud vajavad reguleerimist.

(2) Harvendusraiet võib teha kõikides üle 8-sentimeetrise keskmise rinnasdiameetriga puistutes, mille rinnaspindala on suurem, kui on märgitud määruse lisas 1.

(3) Sanitaarraiet tohib teha mis tahes vanusega puistus. Sanitaarraie käigus ei tohi puistu täius langeda alla 30%.

[RT I, 30.08.2017, 17- jõust. 02.09.2017]

(4) Pärast harvendusraiet ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala olla väiksem eeskirja lisas 1 märgitust.

(5) Mustika, jänese kapsa-mustika, jänese kapsa-pohla, sinilille, angervaksa, jänese kapsa ja jänese kapsa-kõdusoo männikus, kaasikus, haavikus või sanglepikus võib harvendusraiejärgne puistu esimese rinde rinnaspindala olla 3 m²/ha võrra väiksem, kui on märgitud eeskirja lisas 1, kui pärast raiet kasvab puistu all kuuse elujõuline teine rinne täiusega vähemalt 40% või kuuse elujõuline järelkasv taimede arvuga vähemalt 1500 hektari kohta.

[RT I, 30.08.2017, 17- jõust. 02.09.2017]

§ 7. Sanitaarraie korras raiuda lubatud puud

Sanitaarraie korras võib raiuda:

- 1) surnud puid;
- 2) väliselt nähtava tüvemädanikuga ja tüvemädaniku tekitajate viljakehaga puid;
- 3) puid, millel on juurepessu kahjustusega seotud tugev vaiguvool;
- 4) tüvekahjuritest asustatud puid;
- 5) puid, mille enam kui pool võra on pöördumatult kahjustatud, ja kuiva ladvaga puid;
- 6) puid, millel on põlenud juurekaela piirkond ja selle ümbruses paiknev metsakõdu;
- 7) kuuski, mille koor on puiduni kahjustatud vähemalt 10% ulatuses tüve übermõõdust ja teiste liikide puid, mille koor on kahjustatud vähemalt 30% ulatuses tüve übermõõdust;
- 8) tormiheidet, tormimurdu ja tormi vaalitud puid ning lumemurdu ja lume vaalitud puid;
- 9) oma ülesande täitnud seemnepuid, mis ei ole säilikuud. Seemnepuude ülesanne loetakse täidetuks, kui raiesmik on uuenenud;
- 10) teisi metsata metsamaal või noorendikus paiknevaid üksikpuude rinde puid, mis pole säilikuud;
- 11) püünispuudena metsa jäetavaid puid.

[RT I, 06.04.2021, 3- jõust. 09.04.2021]

§ 7¹. Puistud, milles võib teha valikraiet

(1) Valikraiet võib teha puistus, mille koosseisu põhjal kaalutud esimese rinde keskmine vanus on võrdne või suurem eeskirja § 3 lõikes 1² toodud puistu koosseisu põhjal kaalutud esimese rinde raievanusest. Käesolevas paragrahvis toodud nõuded kehtivad valikraiele väljaspool kaitstava ala sihtkaitsevööndit.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.07.2014]

(2) [Kehtetu -RT I, 30.08.2017, 17- jõust. 02.09.2017]

(3) [Kehtetu -RT I, 30.08.2017, 17- jõust. 02.09.2017]

(4) Pärast valikraiet ei tohi puistu rinnaspindala (m²/ha) olla väiksem kui:

Puistu	Boniteediklass						
	1A	1	2	3	4	5	5A
Okaspuu- ja kõvalehtpuupuistud	19,0	18,0	17,0	16,0	14,0	12,0	9,5
Pehmelehtpuupuistud	16,0	15,0	13,0	11,5	10,0	8,0	6,5

[RT I, 30.08.2017, 17- jõust. 02.09.2017]

§ 8. Metsa kokkuveoteed

(1) Metsamaterjali kokkuveoks võib rajada kuni 4 m laiusi kokkuveoteid.

(2) Kokkuveoteed ei tohi moodustada enam kui 20% raielangi pindalast.

(3) Metsamaterjali kokkuveoks raielangilt tohib metsaomanik oma kinnistu piires rajada ühe kokkuveotee raielangiga piirnevale metsamaale.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

§ 8¹. Laoplats

(1) Metsatee valdajal on õigus metsatee kahjustamise vältimiseks rajada laoplats kuni 10 m laiuselt metsatee servast tehnoloogilise skeemi alusel.

(2) Tehnoloogilisel skeemil peavad olema vähemalt järgmised andmed:

- 1) laoplatsi asukoht kaardil;
- 2) kinnistu ja katastriüksuse number;
- 3) kvartali ja eraldise number;
- 4) laoplatsi pindala.

(3) Metsamaterjali ladustamise nõuded on järgmised:

- 1) metsamaterjali ladustamisel peab olema metsateel tagatud ladustamise kohast nähtavus mõlemas suunas vähemalt 50 m;
- 2) virna, v.a raidmete virna, kõrgus ei tohi ületada kahekordset metsamaterjali pikkust;
- 3) virn või virna mistahes osa ei tohi ulatuda metsatee kohale;
- 4) virn ei tohi olla kaldu metsatee poole;
- 5) virna külje kalde nurk ei tohi olla suurem kui 35°;
- 6) metsamaterjali ladustamisel kraavi kohale ei tohi takistada vee äravoolu.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

§ 9. Raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(1) Uuendusraielangid tuleb raidmetest puhastada hiljemalt ühe aasta jooksul raieõiguse lõppemisest arvates, kui see on vajalik metsa uuenumise tagamiseks.

[RT I, 15.12.2017, 15- jõust. 18.12.2017]

(2) Raidmeteks loetakse oksad, ladvad, raielangile jäänud tüvepuit, raiutud järelkasv ja raiutud alusmets.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(3) Lubatud on järgmised raielankide puhastamise viisid tingimusel, et need ei kahjusta kasvama jäetavaid puid (kaasa arvatud järelkasvu):

- 1) hunnikutesse või vallidesse kogutud raidmete kõdunema jätmine või põletamine;

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

- 2) raidmete ülepinnaline põletamine;

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

- 3) raidmetega kokkuveoteede tugevdamine;

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]
4) raidmete tükeldamine ja laialilaotamine;
[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]
5) raidmete äravedu langilt.
[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(4) Raidmete äravedu langilt pole lubatud loo- ja nõmmemetsades.
[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(5) Tuleohtlikul perioodil on raidmete põletamine keelatud.
[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(6) Raidmete ülepinnaline põletamine on lubatud tuleohtliku perioodi välisel ajal, tingimusel, et sellest teavitatakse päästeteenistuse häirekeskust.
[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(7) Vallidesse või hunnikutesse kõdunema jäetavad raidmed ei tohi katta enam kui 20% raielangi pindalast.
[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

§ 10. Seemnepuudele ja nende säilitamisele esitatavad nõuded

(1) Seemnepuudeks jäetakse hea tüvevormi, kitsa ja pika elusvõra, kiire kasvu ja hea tervisliku seisundiga puud.
[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(2) Seemnepuud, mis ei ole säilikuud, võib koristada sanitaarraie korras pärast nende ülesande täitmist.
[RT I, 30.08.2017, 17- jõust. 02.09.2017]

§ 11. Seemnekandvusea määramine

Kui teatud puude vaatlus ei tõesta viljakandvuse varasemat algust, loetakse seemnekandvuseas olevaks puud, mis on saavutanud vähemalt järgmise vanuse:

Puuliik	Vanus aastates
Harilik mänd	30
Arukask	25
Sanglepp	40
Harilik tamm	50
Harilik saar	35
Harilik jalakas	40
Künnapuu	40

§ 12. [Kehtetu -RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

§ 13. Nõuded säilikuude ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks jäetavate puude ja nende säilitamise kohta

(1) Kasvavaid säilikuud või nende säilinud püstiseisvaid osi tuleb lageraielangil säilitada tüvepuudu kogumahuga vähemalt viis tihumeetrit ühe hektari kohta, üle viie hektari suurusel lageraielangil vähemalt kümme tihumeetrit ühe hektari kohta.
[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(2) Säilikuud valitakse erinevate puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuud, mände ja haabasid, samuti eritunnustega nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puud.

(3) Suurematel raiesmikel säilitatakse säilikuud gruppideks.

(4) Säilikuud koristamisele ei kuulu ja jäävad metsa alatiseks.
[RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

§ 14. Metsa uuendamine

(1) [Kehtetu -RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(1¹) Metsa uuendamisel pohla, jänesekapsa-pohla, mustika, jänesekapsa-mustika, jänesekapsa ja sinilille metsakasvukohatüübis võib maapinna ettevalmistamise käigus juurida kuuse kände kogu uuendatava ala ulatuses. Kändude juurimisel on lubatud kahjustada metsamulda sügavamalt kui 30 cm.
[RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

(1²) Maapinna ettevalmistusel liigniisketes kasvukohatüüpides vesivagude ja küngastena on lubatud kaevata vesivagusid sügavusega kuni 40 cm.
[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(2) Leesikaloo, sambliku ja kanarbiku kasvukohatüübi puistute raieistikud ja hukkunud metsaosad tuleb uuendada männi külvi või istutamise teel.

(3) Külvi- ja istutuskohtade algtihedus peab olema:

- 1) hariliku männi külvil vähemalt 3500 külvikohta hektaril;
- 2) hariliku männi istutamisel vähemalt 2600 taime hektaril;
[RT I, 06.04.2021, 3- jõust. 09.04.2021]
- 3) hariliku kuuse istutamisel vähemalt 1500 taime hektaril;
- 4) aru- ja sookase külvil vähemalt 2500 külvikohta hektaril;
- 5) aru- ja sookase istutamisel vähemalt 1500 taime hektaril.

(4) Väiksema algtiheduse korral loetakse metsa külvamine või istutamine looduslikule uuenemisele kaasaaitamiseks.

(5) [Kehtetu -RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

§ 15. Metsakasvukohatüübile sobivad ja metsauuendamisel kasutada lubatud puuliigid

(1) Uuendamisel kasutada lubatud ja metsa uuenenuks lugemisel võetakse arvesse määruse lisas 2 loetletud puuliike, kõvalehtpuid ja harilikku pärna ning valdkonna eest vastutava ministri määrusega kasvatada lubatud võõrpuuliike.
[RT I, 13.07.2023, 1- jõust. 16.07.2023]

(2) Hall lepp on uuendamisel lubatud ja võetakse metsa uuenenuks lugemisel arvesse vaid hukkunud või raiutud hall-lepikutes.

§ 16. Metsa uuenenuks lugemiseks nõutav puude minimaalne arv hektaril ja arvesse võetavate puude minimaalne kõrgus

(1) Mets loetakse uuenenuks kui hektaril kasvab vähemalt 1500 0,5 m kõrgust ja kõrgemat harilikku mändi või vähemalt 1000 0,5 m kõrgust ja kõrgemat harilikku kuuske või vähemalt 1500 0,5 m kõrgust ja kõrgemat harilikku tamme või vähemalt 1500 1,0 m kõrgust ja kõrgemat muud metsa uuenenuks lugemisel arvesse võetavat puuliiki.

(2) Puud peavad olema elujõulised ja paiknema ühtlaselt kogu uuendataval alal. Puude olemasolu pole nõutav hukkunud metsaosas või raiesmikul paiknevates looduslikes sulglohkudes, oksavallidel ja raidmetega tugevdatud kokkuveoteedel.
[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(3) Mitme puuliigi uuenduse korral loetakse iga puuliigi minimaalset kõrgust ületavad taimed ja arvutatakse iga puuliigi kohta puude arvu suhe nõutavasse minimaalsesse puude arvu. Kui nende suhete summa on võrdne või suurem kui 1, loetakse ala uuenenuks. Kasutatakse järgmist valemit:

$$\sum \frac{N_{pl}}{N_{pl, \min}} \geq 1,$$

kus N_{pl} – puuliigi uuenemise minimaalset kõrgust ületavate taimede arv;
 $N_{pl, \min}$ – puuliigi nõutav minimaalne puude arv metsa uuenemisel.

§ 17. Juuremädaniku tõttu raiutud puistute uuendamisele esitatavad nõuded

(1) Juuremädaniku tõttu raiutud puistuid ei tohi uuendada raiutud puistu enamupuuliigiga, välja arvatud sambliku ja pohla kasvukohatüübi männikud.

(2) Metsakaitse ekspertiisi põhjal võib lubada uuendada juuremädaniku tõttu raiutud puistut ka raiutud puistu enamupuuliigiga, kui kasvukohatingimused seda nõuavad.

§ 18. Metsa uuendamise ja metsauuendamismõtete rakendamise tähtaja pikendamise kord

(1) Kui looduslike tingimuste omapära, metsaomanikust sõltumatute metsa hukkumise põhjuste või õppe- ja teadustöö tõttu pole metsa uuendamise mõtete rakendamine esimesel kahel aastal pärast uuendusraiet või metsa hukkumist põhjendatud, esitab metsaomanik Keskkonnaametile käesoleva eeskirja lisas 3 esitatud vormi kohase taotluse uuendamismõtete rakendamise tähtaja pikendamiseks.

[RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

(2) Kui metsa uuendamise mõtete rakendamise tähtaja pikendamise, looduslike tingimuste omapära või metsaomanikust sõltumatute metsa hukkumise põhjuste tõttu pole metsa uuenemine metsaseaduse § 24 lõikes 3 sätestatud tähtaja jooksul võimalik, esitab metsaomanik Keskkonnaametile käesoleva eeskirja lisas 3 esitatud vormi kohase taotluse metsa uuenemise tähtaja pikendamiseks.

[RT I, 30.08.2017, 17- jõust. 02.09.2017]

(3) Metsa uuendamise mõtete rakendamise tähtaja pikendamise taotlus loetakse kättetoimetatuks, kui:

- 1) esitaja on selle Keskkonnaametile allkirja vastu üle andnud;
- 2) tähtkirjaga saadetud taotluse on postiasutus Keskkonnaametile allkirja vastu üle andnud;
- 3) esitaja on selle edastanud isiku üheselt tuvastamist võimaldava elektroonilise kanali kaudu või digitaalallkirjastatuna.

[RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

(4) Keskkonnaamet kontrollib taotluses esitatud andmeid ning annab hinnangu uuendamismõtete rakendamata jätmise ja nende rakendamise tähtaja pikendamise või metsa uuenemise tähtaja pikendamise põhjendustele.

[RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

(5) Keskkonnaamet teeb otsuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta ühe kuu jooksul alates taotluse esitamisest. Otsuses näidatakse taotluse rahuldamise korral uus metsa uuendamismõtete rakendamise või metsa uuendamise tähtaeg, taotluse rahuldamata jätmise korral rahuldamata jätmise põhjused.

[RT I, 30.08.2017, 17- jõust. 02.09.2017]

(6) Metsa uuendamismõtete rakendamise ja metsa uuenemise tähtaja pikendamise taotluste üle peab arvestust Keskkonnaamet.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

§ 19. Metsakaitse

(1) Kasvama jäävate puude ja loodusliku uuenduse, raielangi mulla ning ümbritseva metsa ja metsamulla kaitseks on keelatud:

- 1) metsa majandamisel vigastada nendel puudel, mis raiumisele ei kuulu, tüve, võra või latva ulatuses, mis annaks alust nende puude sanitaariaieks vastavalt eeskirja §-le 7;

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

2) ohustada või oluliselt kahjustada metsa kui ökosüsteemi või metsa genofondi, metsa veerežiimi, metsamulda sügavamalt kui 30 cm, välja arvatud eeskirja § 14 lõigetes 1¹ ja 1² nimetatud juhul, metsa uuenemise ja uuendamise tingimusi, luua eeldusi tuulekahjustuste tekkeks, seenhaiguste ja putukkahjurite levikuks;

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

- 3) [Kehtetu -RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

(2) Metsa uuendamisel ei tohi purustada pinnase pealmist kihti enam kui 50%-l uuendusala pindalast, metsa raiel enam kui 25%-l raielangi pindalast.

(3) Raietööde käigus kahjustatud teed, sihid, kraavid, sillad ja truupid tuleb korrastada vähemalt raieeelsele tasemele ühe aasta jooksul raieõiguse lõppemisest arvates.

[RT I, 15.12.2017, 15- jõust. 18.12.2017]

(4) Kraavide ja truupide kahjustamise tagajärjel ei ole lubatud tekitada kestvaid veekahjustusi, millel on puistu tervislikule seisundile negatiivne mõju.

[RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

(5) Korrastustööd peavad tagama metsasihtidel liikumisvõimalused päästeteenistuse transpordivahenditele.

[RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

(6) Metsamajanduslike tööde teostamisel tuleb võimaluse korral vältida pärandkultuuri objektide kahjustamisest.

[RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

(7) Juuremädaniku leviku tõkestamiseks võib töödelda okaspuukände bioloogiliste taimekaitsevahenditega või karbamiidiga.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

§ 20. Pestitsiidide kasutamine metsas

(1) Pestitsiide võib metsas kasutada metsakaitseeksperimenti tulemuste alusel.

[RTL 2010, 18, 316- jõust. 12.04.2010]

(2) Metsakaitseeksperimenti pole vaja korraldada pestitsiidide kasutamiseks istikute ja seemikute kaitsmiseks haiguste ja putukkahjustuste eest metsataimlates ja metsauuendustöödel.

(3) Pestitsiidide kasutamisel tuleb järgida «Taimekaitseaduses» ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud taimekaitsevahendite kasutamise korda.

§ 21. Toore koorimata okaspuidu metsast välja vedamise tähtaeg

Toorest koorimata okaspuidust metsamaterjal, välja arvatud raidmed ja püünispuud, tuleb juhul, kui seda on enam kui kümme tihumeetrit ühe hektari kohta, metsast välja vedada järgmiselt:

[RT I, 06.04.2021, 3- jõust. 09.04.2021]

- 1) 1. septembrist kuni 30. aprillini raiutud puit 1. juuniks;
- 2) 1. maist kuni 31. augustini raiutud puit ühe kuu jooksul raie tegemisest arvates.

§ 22. Metsauuendus- ja metsakaitseeksperimenti tellimise ja tegemise kord

(1) Metsauuenduseeksperimenti teeb Keskkonnaamet.

[RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

(2) Metsauuenduseeksperimenti tellimiseks esitab metsaomanik eeskirja lisas 4 esitatud vormi kohase taotluse Keskkonnaametile:

[RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

- 1) metsa uuendamise võtete rakendamise kohustusest vabastuse saamiseks, kui hukkunud metsaosal või raiesmikul esineb sobiva liigikoosseisuga, piisava taimede arvu ja ülepinnalise paiknemisega looduslik uuendus;
- 2) [Kehtetu -RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

(3) Metsakaitseeksperimenti teeb Keskkonnaamet.

[RTL 2010, 18, 316- jõust. 12.04.2010]

(4) [Kehtetu -RTL 2010, 18, 316- jõust. 12.04.2010]

(5) Metsakaitseeksperimenti algatab Keskkonnaamet metsateatisega või muul viisil laekunud teabe alusel:

- 1) ettekirjutise tegemiseks metsakahjustuste ärahoidmiseks ja nende leviku tõkestamiseks;
- 2) rekreatiivse kasutamisega seotud metsakahjustuste vältimiseks piirangute kehtestamiseks omanike nõusolekul.

[RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

(6) Metsakaitseeksperimenti tellimiseks esitab metsaomanik Keskkonnaametile metsateatise metsakahjustusest tormi, üleujutuse, ulatusliku metsatulekahju või muu loodusjõu põhjustatud ulatuslike kahjustuste (edaspidi *loodusõnnetus*) tõttu hukkunud või looduslike tegurite tagajärjel halva tervisliku seisundiga metsa, samuti halva fenotüübiga puistu või metsaomanikust sõltumata põhjusel väikese rinnaspindalaga ja täiusega puistu uuendamiseks.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(7) Taotlus metsauuendus- või metsakaitseeksperimenti tegemiseks loetakse kättetoimetatuks, kui:

- 1) esitaja on selle Keskkonnaametile allkirja vastu üle andnud;
- 2) tähtkirjaga saadetud taotluse on postiasutus Keskkonnaametile allkirja vastu üle andnud;
- 3) esitaja on selle edastanud isiku üheselt tuvastamist võimaldava elektroonilise kanali kaudu või digitaalallkirjastatuna.

[RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

(8) Metsauuenduseeksperimenti ja metsakaitseeksperimenti tehakse 20 tööpäeva jooksul metsakahjustuse metsateatise, metsaomaniku taotluse või muul viisil metsakahjustust käsitleva teabe saabumisest arvates.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(9) Metsauuendus- või metsakaitseeksperimenti tegija võib eksperimenti tegemise tähtaega ajavahemikus 15.

novembrist kuni 15. märtsini pikendada juhul, kui eksperimenti tegemine ei ole ilmastikuolude tõttu võimalik.

Eksperimenti tegemise tähtaja pikendamise otsus saadetakse metsaomanikule käesoleva paragrahvi lõikes 8 toodud tähtaja jooksul, märkides eksperimenti tegemise tähtaja pikendamise põhjused ning eksperimenti tegemise aja.

(10) Metsakaitseeksperimenti tehakse võimaluse korral kogu kahjustusalale korraga.

(11) Metsauuendus- ja metsakaitseeksperimenti kohta vormistatakse akt, mis sisaldab:

- 1) eksperimenti tegemise põhjused;
- 2) metsa seisukorra hinnangut;
- 3) eksperdi hinnangut;

4) metsakaitseekspektiisi korral metsakahjustuste ärahoidmiseks ja nende leviku tõkestamiseks metsakaitsetööde loetelu.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

(12) Metsauuendus- ja metsakaitseekspektiiside arvestust peetakse metasaressursi arvestuse riiklikus registris.

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

§ 23. Metsa majandamise erisused kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljadel

Kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljade sihtmärgialadel ning laskeväljadel tehakse nähtavuse tagamiseks raie, lähtudes raie ulatuse hindamisel kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljadele esitatavatest nõuetest ning kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljade kasutamise korraga kehtestatud ohutusnõuetest, misjärel nimetatud aladel ei ole kohustuslik metsa uuendamise võtete rakendamine ja metsa uuenemine. Nimetatud juhtudel raie tegemisel puistutes, sealhulgas nendes puistutes, mille enamuspuuliigi keskmine vanus on suurem eeskirja § 3 lõikes 1 sätestatust, võib puistu raiejärgne esimene rinde rinnaspindala olla väiksem kui on märgitud määruse lisas 1. [RTL 2009, 11, 130- jõust. 01.02.2009]

Lisa 1 Puistu esimese rinde rinnaspindala alammäär pärast harvendusraiet

[RT I, 26.02.2014, 13- jõust. 01.03.2014]

Lisa 2 Metsa uuendamiseks kasutada lubatud ja metsa uuenenuks hindamisel arvesse võetavad puuliigid

Lisa 3 Metsa uuenemise/uuendamisevõtete rakendamise tähtaja pikendamise taotlus

Lisa 4 Taotlus ekspertiisi tegemiseks